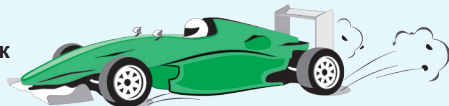

ВІТАЄМО УНІВЕРСИТЕТСЬКУ СПІЛЬНОТУ З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ!

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 12 (1707)
27 грудня 2022 р., вівторок

○ НОВОРІЧНЕ ПРИВІТАННЯ

ШАНОВНІ ВИКЛАДАЧІ, СПІВРОБІТНИКИ І СТУДЕНТИ!

Зима завжди наповнює наші домівки атмосферою свята й сімейного затишку та особливо святкової настрій паує напередодні Нового року!

Однак через війну цього року наша країна переживає важкі часи, але усі ми маємо зберігати віру в мирне і щасливе майбутнє, позаяк саме абсолютна віра в нашу Перемогу є потужною підтримкою для тих, хто боронить наш спокій у ці святкові дні.

У переддень Нового 2023 року, з передчуттям змін на краще, з вірою у процвітання і мирне життя, впевнений, що цей вогонь віри й надії в наших серцях зможе здійснити найочікуваніші сподівання.

Говорячи про рік, який стрімко добігає кінця, мушу визнати, що він був дуже складним для нашого університету. Та, попри воєнний стан, наш згуртований і дієздатний колектив не зраджує своїх традицій і впевнено працює на перспек-

тиву. Навіть за таких умов ми впроваджуємо у навчальний процес нові освітні технології і програми, здобуємо перемоги у конкурсах та олімпіадах і виграємо золото й срібло на міжнародних спортивних аренах.

Задля зміцнення міжнародного іміджу ХНАДУ продовжує активну співпрацю з нашими закордонними партнерами, бе-

ручи активну участь у багатьох європейських проєктах.

Висловлюю велику надію, що нинішнє покоління науковців і викладачів, винахідників і проєктувальників, студентів і випускників нашого університету гідно триматиме високу марку «ХАДІ – ХНАДУ», відому не лише в Україні, але й далеко за її межами.

Шановні колеги і друзі!

Гостинно вітаю усіх Вас з Різдом Христовим і Новим 2023 роком!

Усі ми чекаємо від року прийдешнього, що він принесе такі очікувані Перемогу над ворогом і мир Україні; родинний затишок, добробут і злагоду у кожному оселю; що ми завбачливо збережемо і примножимо все добре і позитивне, а негаразди і труднощі залишаться позаду.

Бажаю Вам цікавих креативних ідей і відкриттів, надсучасних наукових здобутків і перемог, прихильності долі і багатирського здоров'я, а також невичерпної віри в нашу Перемогу та мирне завтра нашої країни!

Нехай кожен з Вас знайде втілення своїм мріям і шляхетним справам!

Щирі серцем зичу Вам мирного і благозвоненого неба, добробуту і щастя!

Зі святами Вас!

**Віктор Богомолов,
ректор ХНАДУ, професор**

***** УКРАЇНА НЕ ЗМЕРЗНЕ *****

Сніг упав навкруги,
Все навколо в снігу,
Наче в казці,
та холодно трохи.
Ці холодні сніги
Не навіють нудьгу.
Зберемо добротності крохи,
Щоб усім діточкам
Та нужденним до свят
Подарунки зробити потрібні.
Щоб синочкам і дочкам –
Від старих до малят –
Задзвонили ті дзвоників срібні,
Що лунають у ніч,
Як приходить Різдво,
І колядки співає малеча.
От така дивна річ –
Свят чатують давно,
Хоч руїни, війна й холоднеча.

Новий рік при свічках,
То війни антураж,
Але ми від того не сумуємо.
Буде свято у нас,
Що здригнеться все аж,
От тоді ми своє відсвяткуймо!
Наша міць та терпіння
Не мають межі,
Нас добро і любов зігрівають!
Втратить наше сумління –
Боже нас бережи!
Ми не злі і про це усі знають!
В нас не змерзне любов,
В нас любов без кінця,
Ми плекаємо мрію єдину.
Бо гаряча в нас кров
І гарячі серця,
Що зігріють усю Україну!

Сергій Єфремов

О МУЖНІСТЬ І ЗВИТЯГА

НА ЗАХИСТІ РІДНОЇ КРАЇНИ

Шостого грудня уся прогресивна спільнота нашої держави відзначила одне з найважливіших свят – День Збройних Сил України, позаяк зараз саме ЗСУ є нашою надійною опорою й захистом від збройної агресії ворога.

Цьогоріч свято актуальне і важливе, як ніколи, адже українські воїни щодня захищають нашу рідну землю від російських окупантів.

Це свято завжди відзначалося з гордістю та пошаною, але у 2022 році, під час повномасштабної війни, його важливість зростає ще більше.

Сьогодні ЗСУ – це меч і щит України, наша надійна броня. Найкращі сини і дочки України борються в Збройних Силах за незалежність і свободу своєї Батьківщини.

Цьогоріч шостого грудня Президент України Володимир Зеленський, який традиційно

зустрічає це свято на передовій, привітав мужніх захисників нашої держави із Днем Збройних Сил України зі Слов'янська на Донеччині.

Вітаючи відважних воїнів світла, якими наразі є ЗСУ, Пре-

зидент шанобливо звернувся до усіх, хто нині на передовій і в тилу боронить нашу країну.

– Панове офіцери, сержанти, солдати! Шановні військовослужбовці, шановні ветерани! Від щирого серця, від імені

України я вітаю вас з великим святом, великим днем – Днем Збройних Сил України!

У цей день ми схилиємо голови перед пам'яттю героїв, які віддали своє життя за Україну. Ми завжди пам'ятатимемо їхній подвиг.

Дорогі захисники! Три десятиліття, дев'ять місяців, 285 днів ви захищате нашу державу й рідну землю – і вдень, і вночі, і в мороз, у будні й свята. Щодня й завжди ми пам'ятатимемо про ваш героїзм і завжди допомагатимемо вашій роботі, – додав Президент.

Переконаний, що Збройні Сили України й надалі надійно захищатимуть нашу державу і будуть прикладом самовідданості та героїзму.

Бажаю усім вам доброго здоров'я, міцного духу й стійкості у боротьбі за незалежність і територіальну цілісність України та нових перемог – сказав Володимир Зеленський.

ДО ВИТОКІВ ЗАСНУВАННЯ ДНЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

День Збройних Сил України було започатковано Постановою Верховної Ради України у 1993 році. Дата святкування була обрана не випадково – саме 6 грудня 1991 року було ухвалено Закон «Про Збройні Сили України». Також ця урочиста дата пов'язана із шостим грудня 1919 року. Цей день став початком однієї зі славетних сторінок української армії – Першим зимовим походом Дієвої армії УНР.

За Конституцією України, армія відповідає за оборону країни, захист її територіальної цілісності, суверенітету й недоторканності.

Наразі в ЗСУ виділяють три основні види: Сухопутні війська, Повітряні сили та Військово-морські сили. Також є окремі

роди військ ЗСУ: Десантно-штурмові, Війська зв'язку та кібербезпеки, Сили спецоперацій, Сили територіальної оборони, Медичні сили, Сили підтримки й Сили логістики.

Наймолодший рід сил сучасних ЗСУ – це Сили територіальної оборони. Точкою відліку для них, відповідно до Закону України «Про основи національного спротиву», стало 1 січня 2022 року. Передбачалося, що в мирний час у ТрО служитимуть 10 тисяч, а в особливий період, за рахунок резерву, – понад 130 тисяч військовослужбовців. Втім, уже за перший тиждень повномасштабної війни лави ТрО поповнили понад 100 тисяч добровольців. Вони прийняли бій у Київській, Чернігівській та Сумській областях, а згодом брали участь й у їхньому звільненні.

Разом з бійцями інших видів і родів військ сили ТрО обороняли Маріуполь. Брали участь у контрнаступі на Харківщині. Тримають оборону Миколаєва й Запоріжжя, звільняють Донбас та Херсонщину. Сотні бійців ТрО відзначені державними нагородами.

Кожен із видів ЗСУ має свій професійний святковий день, але 6 грудня об'єднує усіх військовослужбовців України.

Починаючи з 2009 року, до Дня Збройних Сил України присуджується Премія імені Богдана Хмельницького за краще висвітлення військової тематики у творах літератури та мистецтва у декількох номінаціях.

До повномасштабного вторгнення рф цей день відзначався урочистою церемонією покладання квітів до могили Невідомого солдата, відбувалися урочисті збори й церемонії вручення державних нагород, проводилися паради і виставки військової техніки у різних містах нашої держави, а також святкові концерти і феєрверки у містах розташування керівних центрів українського війська. Та цьогоріч таких заходів, звичайно, не було.

Натомість українські захисники щодня й щомиті показують свою майстерність на фронті, демонструючи усьому світу дивовижні відвагу і мужність.

Шістнадцятого жовтня ми відзначаємо аналогічне свято – День захисників і захисниць України.

О ПРОХОДИМО АКРЕДИТАЦІЮ

УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Одним з інструментів забезпечення якості освіти у закладах вищої освіти України є її моніторинг. Таким зовнішнім моніторингом є акредитація освітніх програм відповідно до «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 11.07. 2019 р. № 977.

Процедура акредитації полягає в оцінюванні освітньої програми та освітньої діяльності університету і проводиться упродовж декількох тижнів, починаючи із самооцінювання і закінчуючи доведенням матеріалів, що акредитуються, до кінцевої інстанції. Одним із постійно діючих колегіальних органів управління у галузі вищої освіти, що здійснює державну політику у сфері забезпечення якості освіти і до повноважень якого входить акредитація освітніх програм, є Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Проведення акредитації має на меті: підтвердження відповідності освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою критеріям, визначеним положенням про акредитацію; надання рекомендацій та консультацій закладам вищої освіти щодо вдосконалення освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою; надання усім зацікавленим сторонам інформації про освітню програму та освітню діяльність за цією програмою; зміцнення довіри до вищої освіти в Україні; сприяння інтеграції вітчизняних закладів вищої освіти до європейського освітнього простору.

Процедура проведення акредитації складається з різних етапів. По-перше, через електронну систему Агентства заклад вищої освіти подає відповідну заяву в електронній формі. На другому етапі робиться звіт про самооцінювання освітньої програми та супровідні документи, що подаються гарантом програми в електронному кабінеті гаранта. На третьому етапі фахівцем відділу акредитації Національного агентства складається акредитаційна справа (звіт про самооцінювання та підтверджувальні документи) і готуються методичні рекомендації для експертів. Призначається експертна група, що складається з трьох експертів даної спеціальності, одним з яких є здобувач вищої освіти. Експертна група проводить аналіз акредитаційної справи та складає програму виїзної акредитаційної експертизи. На наступному етапі реалізується сама виїзна акредитаційна експертиза, за результатами якої експертна група складає звіт про її результати. Після цього акредитаційну справу розглядає одна з галузевих експертних рад, яка також надає висновок. На заключному етапі проводиться засідання Національного агентства, де приймається рішення про акредитацію, умовну акредитацію або відмову в акредитації.

У 2022 р. через повномасштабну війну росії проти нашої країни діяльність усіх сфер життя, у т.ч. й освіти, було значно ускладнено. Для того щоб підтримати заклади вищої освіти та спростити процедури акредитації, Кабінет Міністрів України своєю Постановою від 16.03. 2022 р. «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану» від 14.04. 2022 р. дозволив Національному Агентству тимчасово ухвалювати рішення про умовну (відкладену) акредитацію освітніх програм без проведення або з частковим проведенням акредитаційних експертиз відповідно до «Тимчасового порядку акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, в умовах воєнного стану».

Наш університет, як і усі харківські виші, з перших днів війни перебував практично на передовій воєнних дій. Незважаючи на постійні обстріли міста Харкова; вимушену евакуацію більшості здобувачів і частини співробітників; перебої зі світлом та інтернетом, що часто унеможлиблюють дистанційне навчання; діяльність університету з урахуванням обмежень воєнного стану, що дотепер діють на території Харківської області, – ХНАДУ не лише продовжив свою діяльність, забезпечивши надання якісних освітніх послуг, значно удосконаливши за цей час систему дистанційного навчання, але й продовжив акредитацію освітніх програм.

Відповідно до п. 2 розділу II «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 11.07. 2019 р. № 977, ХНАДУ подав заявку про намір

акредитувати 24 освітні програми першого (бакалаврського), другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового) рівнів у 2022 – 2023 н.р. За дванадцятьма з цих освітніх програм ХНАДУ запланував проходити акредитацію за повною процедурою.

За підсумками першого навчального семестру за повною процедурою було успішно проведено п'ять акредитацій освітніх програм за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Ще чотири були подані на акредитацію за спрощеною процедурою. Національне агентство провело акредитаційну експертизу освітніх програм «Облік і оподаткування» «Підійомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання», «Електромобілі та енергозберігаючі технології», «Двигуни внутрішнього згоряння» та «Автоматизоване управління технологічними процесами». Експертиза цих програм була проведена фахівцями галузі у повному обсязі та з дотриманням усіх вимог і правил.

У надважких умовах воєнного стану в країні та відключень електроенергії експерти продемонстрували злагоджену кваліфіковану роботу й високий професіоналізм. За всіма освітніми програмами Національному агентству було рекомендовано їх акредитувати. Експертні групи та галузеві експертні ради надали слушні й доречні рекомендації щодо змісту освітніх програм, політики та процедур стосовно якості освіти в університеті, які будуть враховані у подальшому при удосконаленні як цих освітніх програм, так і в цілому системи внутрішньої якості освіти на рівні університету.

Оксана Панкова, Юлія Авдєєнко,
відділ АСЯН

О АКТУАЛЬНО

АКРЕДИТАЦІЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Високоякісна робота у закладах вищої освіти має велике значення для майбутнього всієї країни. Основний орієнтир фахової підготовки здобувачів вищої освіти спрямовано на всебічну інтеграцію освіти до європейського освітнього простору.

На початку 2014 р. було створено Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), яке започаткувало реформи вищої освіти. Існування сучасних університетів, їх розвиток та досягнення неможливі без акредитації освітніх програм, що також є частиною цих реформ. Акредитація – ключова умова діяльності університету, відмова ж від акредитації – це, передусім, недобір студентів, зменшення фінансування і, як наслідок, звільнення працівників.

З початку повномасштабного вторгнення росії на територію України НАЗЯВО тимчасово призупинило акредитаційні процеси, але для відбудови країни та її інфраструктури потрібні сучасні фахівці. Відновивши свою діяльність в умовах війни, агентство запропонувало закладам вищої освіти два варіанти проходження акредитації: умовну – без онлайн-зустрічі з експертами (виконуючи необхідні умови) та повну, що виконується відповідно до встановлених правил агентства.

Найбільший за контингентом студентів механічний факультет, що нараховує майже 1500 здобувачів вищої освіти, наразі має дійсно потужний потенціал майбутніх фахівців-механіків, кількість яких складає майже 500 осіб. Тобто, щороку за цією спеціальністю випускається майже 100 бакалаврів та не менше 30 магістрів. Не пройти акредитацію для науково-педагогічного складу випускової кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова означає залишити багатьох студентів без їхньої мрії на майбутнє.

З 10 жовтня 2022 р. на нашій кафедрі проходила акредитація освітньої програми: «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання». Безумовно, що кваліфікація магістрів повинна

дорожні, меліоративні машини і обладнання» другого магістерського рівня освіти.

Досвідчені фахівці: керівник експертної групи, канд. техн. наук І.В. Дмитрів (Національний університет «Львівська політехніка»), канд. техн. наук Я.А. Стечин (Державний університет «Житомирська політехніка») та здобувач вищої освіти Тетяна Рижкова (Полтавський державний аграрний університет) провели організаційну зустріч і приступили до роботи. Найголовніше під час акредитації у цей буремний час – перебування у безпеці і виконання своїх професійних обов'язків. Однак однією з гострих проблем для майбутнього освіти є її якість. Неймовірно зусилля обох сторін, велике і глибинне розуміння висвітлених питань привели до порозуміння і якісного діалогу.

Завдяки цій зустрічі було виявлено недоліки, переваги розвитку та удосконалення освітньої програми «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання». Безумовно, що кваліфікація магістрів повинна

бути на першому місці серед фахівців галузевого машинобудування після закінчення війни, адже саме вони мають відбудувати зруйновану ворогом інфраструктуру міст і країни в цілому. Цей процес повинен бути максимально професійним.

Колектив кафедри відзначив високий рівень експертів, їхню злагоженість, неупередженість та повагу до своїх колег. З такими експертами – педагогами і фахівцями мають досягти високих результатів.

Надалі буде зустрічі з головою експертної ради та довгоочікувана подія – засідання Національного агентства і на решті – отримання сертифіката з акредитації магістрів.

Згуртований колектив нашої кафедри переконаний, що продовження функціонування освітньої програми та спеціальності повинні бути навіть у надважких і скрутних ситуаціях, адже усі ми маємо якнайшвидше адаптуватися до реалій сьогодення. Враховуючи нинішню непрогнозованість діяльності ЗВО, ми маємо іти шляхом інноваційних технологій, використовуючи хмарні технології, сучасні методи навчання та го-

ловне – мотивацію здобувачів вищої освіти.

Незважаючи на складні умови, спричинені війною, освітній процес триває, викладачі і студенти здобувають академічну мобільність, вступають на наступний освітній рівень і цей процес повинен продовжуватися за будь-яких обставин.

Колектив кафедри вдячний усім учасникам акредитаційного процесу. Завдяки небадужості й активній участі в акредитації механіків-магістрів, кафедра будівельних і дорожніх машин отримала акредитаційний сертифікат на п'ять років, чим усі ми, безумовно, пишаємося.

Незважаючи на обстріли критично важливої інфраструктури, часте відключення електрики та перебої з інтернетом заради майбутнього наших фахівців і нашого ХНАДУ ми змогли зробити освітній процес дещо кращим, наближаючи очікувану Перемогу нашої країни над ворогом.

Ігор Пімонов,
заст. зав. кафедри,
доц.

О ВАЖЛИВА ПОДІЯ

Вантажно-пасажирський автомобіль МА33 з дизелем 4ДТНА1

Дизель 4ДТНА1

Дизель 4ДТНА1 у вітчизняному мікроавтобусі РУТА 25d

БУТИ ПЕРШИМИ – ВЕЛИКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Двадцять п'ятого листопада ХНАДУ отримав сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми «Двигуни внутрішнього згоряння» (спеціальність 142 «Енергетичне машинобудування») другого (магістерського) рівня вищої освіти з терміном дії до 01.07. 2028 р.

Тішимося тим, що номер отриманого нами сертифіката (3629) є першим у вже існуючому в ЗВО й наступному (запланованому) переліку цих важливих документів, що засвідчують повноцінну акредитацію у надскладних умовах воєнного стану.

Цій дуже важливій події передувало багато підготовчих етапів. По-перше, це подання освітньої програми (ОП) до графіка акредитацій ХНАДУ на 2022 – 2023 н.р (травень).

Другим важливим організаційним кроком стала рішуча відповідь гаранта ОП щодо відсутності необхідності включення освітньо-професійної програми «Двигуни внутрішнього згоряння» до переліку освітніх програм ХНАДУ (серпень), «межею мрій» яких є ухвалення рішення про умовну акредитацію без проведення або з частковим проведенням акредитаційної експертизи та наявності бажання і готовності йти на повноцінну акредитацію.

І, нарешті, отримання у символічний день знань графіка акредитацій від НАЗЯВО з фактом очолення переліку з двадцяти п'яти освітніх програм ХНАДУ, які виявили бажання пройти акредитацію повноцінно та в цілому (вересень).

Кінцевою датою відправлення НАЗЯВО підписаною ректором ХНАДУ відомості про самооцінювання освітньої програми «Двигуни внутрішнього згоряння» другого (магістерського) рівня вищої освіти було визначено 22 вересня. Ця дата фактично і стала стартом успішного проходження в цілому 23 наступних етапів процесу акредитації.

Усі основні підсумки цих етапів (звіти, висновки, рішення тощо) доводяться до зацікавлених осіб в електронному вигляді через сторінку відділу акредитації, стандартизації та якості навчання на сайті ХНАДУ.

Саме завдяки інформації з цієї сторінки можна дізнатися про підсумки сильних і слабких сторін освітніх програм, достовірні результати голосування членів галузевих експертних рад та рішення за результатами розгляду акредитаційних справ. Насамперед щодо сильних сторін поданої програми зазначено, що її мета визначена з урахуванням побажань роботодавців і здобувачів вищої освіти, а у самій ОП передбачена плідна співпраця з численними провідними підприємствами галузі, а саме: ДП «Завод ім. В.О. Малишева», ДП «Харківське конструкторське бюро з машинобудування ім. О.О. Морозова» (ХКБМ), ДП «Харківський автомобільний завод», ДП «Харківське конструкторське бюро з двигунобудування (ХКБД) і ТОВ «Машгідропривод».

Особливою гордістю колективу нашої кафедри є тісна співпраця з ДП «ХКБД» і ДП «Завод ім. В.О. Малишева» у розробленні та впровадженні у виробництво малолітражного автомобільного дизеля потужністю 100 – 175 к.с. подвійного призначення у рамках державного проєкту «Слобожанський дизель», де ХНАДУ є структурним підрозділом наукового забезпечення цього проєкту. Так, у тісній співпраці з конструкторським бюро (ХКБД) вже створено первісток вітчизняного автомобільного дизелебудування – високооборотний рядний, вертикальний, чотирициліндровий, чотиритактний дизель 4ДТНА1 потужністю 100 к.с. для вітчизняних вантажно-пасажирських автомобілів і мікро-

автобусів. Завдання супроводу роботи дослідних зразків цих двигунів у складі наведених транспортних засобів, що одночасно є і «ходовими лабораторіями» кафедри ДВЗ, вирішується паралельно з практичною підготовкою здобувачів вищої освіти, котра дозволяє здобути компетентності, необхідні студентам магистратури для подальшої професійної діяльності. До речі, на тепер векторні напрями розвитку автомобільного двигунобудування в Україні, які закладено у проєкт «Слобожанський дизель», є фундаментом запитів існуючих та майбутніх держбюджетних робіт кафедри.

Найбільший виклик сьогодення, а саме збройна агресія росії проти України, спонукала до удосконалення і методології вищої освіти за ОП «Двигуни внутрішнього згоряння», а саме – вибору форм і методів викладання дисциплін цієї програми, які було зроблено у рамках 86-ї науково-технічної та науково-методичної конференції ХНАДУ (травень). Зокрема, це методично прописані форми і методи викладання освітніх компонентів ОП безпосередньо в умовах близького знаходження лінії фронту та в умовах вимушеного переселення під час бойових дій.

Колектив кафедри ДВЗ висловлює велику подяку і повагу всім учасникам процесу акредитації, а саме: керівництву ХНАДУ та деканату автомобільного факультету; керівнику та співробітникам відділу акредитації, стандартизації та якості навчання; усім колегам суміжних кафедр, які задіяні у виконанні освітньо-професійної програми «Двигуни внутрішнього згоряння»; а також працевдавцям, студентам і випускникам цієї програми.

Впевнені, що усі разом ми спроможні удосконалити освітній процес у нашому рідному ЗВО й надати суттєву допомогу державі у збереженні та розвитку вітчизняного енергетичного машинобудування.

Олександр Воронков,
зав. каф. ДВЗ, проф.

Олександр Грицюк,
гарант ОП, проф. каф. ДВЗ

О НАШІ ВІТАННЯ

Незважаючи на збройну агресію росії проти України, з нагоди Дня студента у ЄрміловЦентрі під патронатом міськради відбулося урочисте відзначення найкращих здобувачів вищої освіти міста Харкова.

Тішимося тим, що представники студентського загалу університету та-

кож отримали нагороди від можновладців нашого міста.

Харківський міський голова Ігор Терехов вручив найгіднішим студентам факультету управління та бізнесу Катерині Гусаковій та Валерії Цемі особисті Подяки «За активну грома-

дянську позицію, високі досягнення у навчанні, участь у науковій і громадській діяльності студентської спільноти, а також формування інтелектуального потенціалу України».

Найдостойніші представниці нашого вишу дійсно гідні цієї нагороди.

КРАЩІ СЕРЕД КРАЩИХ

Так, здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 073 «Менеджмент», відмінниця навчання, яка цього року отримала диплом бакалавра з відзнакою, Катерина Гусакова бере активну участь у науковій діяльності.

Катерина – авторка та спів-авторка трьох наукових праць, у т.ч.: одна стаття у збірнику студентських наукових праць ХНАДУ «Економічні перспективи» (2020) та дві тези доповідей; учасниця XIV міжнародної науково-практичної конференції «Транспортна безпека: правові та організаційні аспекти» (м. Харків, 2019) і Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Сучасні напрями роз-

витку економіки і менеджменту підприємств України» (м. Кривий Ріг, 2021).

Два роки поспіль (2020 – 2022) вона брала активну участь і неодноразово виборювала перемогу на міжнародних кон-

курсах студентських наукових робіт.

За вагомі досягнення у науковій діяльності Катерина нагороджена: дипломами I ступеня міжнародного конкурсу студентських науково-дослідних робіт

іноземними мовами «Глобальні виклики XXI століття» (2020) і міжнародного конкурсу студентських культурно-мистецьких робіт «Мультикультурні спільноти: як вони живуть» у номінації «Науковий підхід» (2021), а також III ступеня – у міжнародному конкурсі наукових розробок школярів і студентів «Наука без кордонів» (2022).

Крім того, Катерина Гусакова провела персональну виставку живопису «Я і мій світ», що демонструвалася 25 січня – 1 лютого у малій залі інформаційно-виставкового центру «БУЗОК» м. Харкова.

Її науковим керівником є заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри менеджменту В.Г. Шинкаренко, за що йому велика подяка.

* * * * *

Колектив ФУБ пишається гідними успіхами і здобувачки вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», відмінниці навчання Валерії Цемі, яка також бере активну участь у науковій діяльності.

Валерія – авторка та спів-авторка 11 наукових праць, серед яких: дві наукові статті у фахових наукових виданнях України категорії «Б», дві наукові статті в інших виданнях (у т.ч. одна – англійською мовою) та сім тез доповідей. Вона учасниця таких наукових конференцій як: «П'ятдесят треті економіко-правові дискусії»

(м. Львів, 2020), «Science and education: problems, prospects and innovations» (м. Кіото, Японія, 2020), I International Science Conference on Multidisciplinary Research (м. Берлін, Німеччина, 2021), «Проблеми розвитку економіки підприємства: погляд молоді» (м. Харків, 2021 – 2022).

Упродовж 2021 – 2022 рр. Валерія брала активну участь і неодноразово здобувала перемогу на міжнародних конкурсах студентських наукових робіт.

За великі досягнення у науковій діяльності вона нагороджена дипломами I ступеня міжнародної олімпіади «Хочу все знати» (предмет

«Економіка», 2022) та міжнародного конкурсу наукових розробок школярів і студентів «Наука без кордонів» (2022); дипломом II ступеня Ukraine Recovery Case Championship (2022), а також дипломами III ступеня: міжнародного конкурсу студентських наукових робіт «Black Sea Science» (2021), конкурсу наукових робіт «Молода наука Харківщини: вектори розвитку» (2021) і міжнародного конкурсу студентських наукових робіт «Управлінські, соціальні та поведінкові науки у реалізації засад сталого розвитку» (2022).

Велика подяка науковому керівнику Валерії Цемі, дека-

несі факультету управління та бізнесу, професорці І.Ю. Шевченко за гідне виховання талановитої здобувачки.

Щиросердно вітаємо наших обдарованих студенток з високою відзнакою їхніх досягнень у науковій діяльності. Бажаємо кращим представницям університету та їхнім науковим керівникам міцного здоров'я і добробуту, мирного неба і великих успіхів у професійній діяльності та навчанні!

Владислава Байдала, голова наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених

О НА ВИМОГУ ЧАСУ

МІЖНАРОДНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ

Нещодавнє започаткування та швидке поширення глобальних рейтингів у галузі вищої освіти значно підвищило вимоги до управління та відповідальності університетів, які все частіше включаються до різних іміджево-порівняльних рейтингів як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Важливим фактором міжнародного співробітництва нашого університету є політика активного розвитку співпраці різних підрозділів університету на усіх рівнях, популяризації міжнародного та міжкультурного співробітництва, забезпечення реальної можливості науково-педагогічного колективу і здобувачів вищої освіти займатися науковою і навчальною діяльністю в інтернаціональному середовищі.

Так, у європейських проєктах ERASMUS+ щороку беруть активну участь майже 30 викладачів, що дає можливість кошти від реалізації цих проєктів спрямовувати на створення сучасних лабораторій і комп'ютерних класів.

Тішить той факт, що у європейських проєктах ERASMUS до повномасштабного вторгнення РФ в Україну також щорічно брали участь майже 30 здобувачів вищої освіти університету, у т.ч. й іноземних, що надало їм можливість упродовж семестру навчатися у відомих європейських університетах Німеччини, Польщі, Сербії, Латвії та інших країн. Незважаючи на воєнний стан в країні ця діяльність ХНАДУ не припинена.

Кожного року майже двісті іноземних студентів залучаються до участі у всеукраїнських і міжнародних наукових конференціях, предметних олімпіадах і конкурсах студентських наукових робіт, де вони виступають із доповідями за темами своїх наукових досліджень, а також публікують наукові статті, в т.ч. і у фахових виданнях.

У німецько-українському Центрі, що наразі діє в ХНАДУ, іноземні та вітчизняні студенти вивчають німецьку і англійську мови, знайомляться з культурою і традиціями Німеччини та інших країн.

Завдяки інформаційному сприянню Центру науковці нашого університету за декілька останніх років налагодили прямі контакти з колегами із профільних університетів Німеччини з метою спільних наукових до-

сліджень і публікацій свого інтелектуального доробку.

Серед важливих складових міжнародної діяльності нашого ЗВО є те, що майже десять років поспіль наші здобувачі вищої освіти проходять стажування на відомих підприємствах Німеччини, Чехії та інших європейських країн, де вони знайомляться із сучасними технологіями та обладнанням.

Крім того, в ХНАДУ запроваджено навчання за програмами подвійних дипломів із європейськими університетами Польщі, Болгарії, Латвії та Литви.

Варто також зазначити, що тісні контакти з міжнародною Асоціацією іноземних випускників ХНАДУ зазвичай сприяють працевлаштуванню студентів-іноземців.

Пишаємось тим, що факультет підготовки іноземних громадян ХНАДУ у числі кращих серед ЗВО України, де студенти навчаються як українською, так і англійською мовами.

На вимогу часу сьогодні за сприяння керівництва факультету підготовки іноземних студентів, а також відділу міжнародних зв'язків (ВМЗ) і відділу міжнародної освіти (ВМО) в ХНАДУ значно активізувалася діяльність у сфері міжнародного співробітництва і партнерських відносин з десятками зарубіжних університетів у царині освіти та наукових досліджень, зокрема й

читання лекцій викладачами університету у закордонних вишах.

Безумовно, що досягнення основних цілей і результатів інтернаціоналізації потребує системного підходу та комплексних зусиль усіх стейкхолдерів у межах університету.

На рівні керівництва функції загального управління міжнародною діяльністю університету покладено на декана факультету підготовки іноземних громадян.

Основною загальноуніверситетською структурою, що координує міжнародне співробітництво нашого ЗВО, є відділи міжнародних зв'язків та міжнародної освіти.

Зараз перед усіма структурними підрозділами міжнародного департаменту ХНАДУ поставлені завдання щодо: реалізації викладання іноземною мовою на ОПП магістерського рівня, виконання програми подвійних дипломів, просування університету у міжнародних рейтингах, розвитку міжнародних відносин кафедр, участь у програмах Erasmus+, а також тісна співпраця з European Consortium of Innovative Universities (ECIU) та іншими зарубіжними партнерами.

Віримо у перемогу нашої країни та реалізацію наших цілей!

Я.С. Левченко,
деканеса ФПГ;
К.І. Даниленко,
кер. ВМЗ

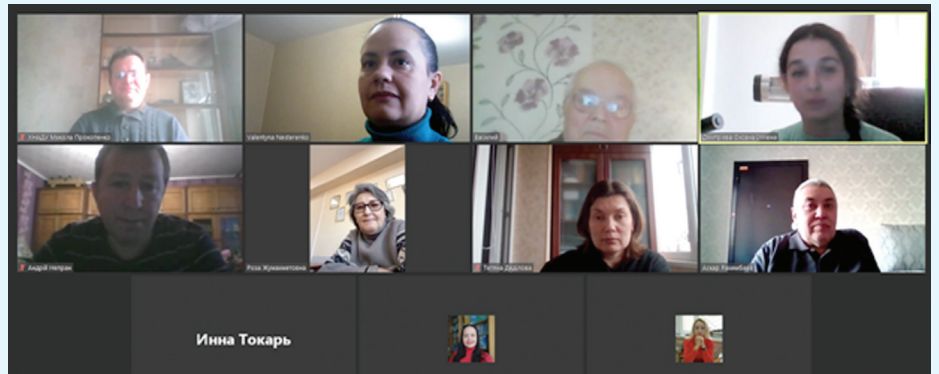
О НАУКОВІ ФОРУМИ

Наприкінці листопада колектив кафедри економіки і підприємництва шістнадцятий раз поспіль провів щорічну міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва».

Цьогоріч до постійного кола співorganizаторів конференції долучилися нові вітчизняні та міжнародні партнери. Так, співorganizаторами цієї XVI міжнародної науково-практичної конференції виступили: Мінгячевірський державний університет (м. Мінгячевір, Азербайджан), Університет Миколаса Ромериса (м. Вільнюс, Литва), Мідлсекський університет (м. Лондон, Велика Британія), Ризький технічний університет (м. Рига, Латвія), Університет фінансів і страхування (м. Софія, Болгарія), Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди (м. Харків, Україна).

Нинішня щорічна науково-практична конференція через воєнний стан в Україні проходила в онлайн-дистанційному форматі із застосуванням комунікаційного засобу ZOOM, у роботі якої загалом взяли участь понад 160 науковців із 17 вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та науково-дослідних установ, серед яких: 129 учасників із ЗВО та наукових установ Харкова, Києва, Львова, Рівного, Дніпра, Івано-Франківська, Житомира, Тернополя, Сум; а також 32 учасники із закладів вищої освіти Азербайджана і Казахстану.

Організаційним комітетом було розглянуто та рекомендовано до друку 121 тезу доповідей за такими тематичними напрямками (секціями):

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

– сучасні тенденції розвитку економічного потенціалу суб'єктів підприємництва (41 теза);

– проблеми та перспективи реалізації підприємницької діяльності в кризових умовах (23 тези);

– управління та адміністрування підприємницької діяльності (17 тез);

– економічний розвиток підприємництва в галузі фізичного виховання та спорту (13 тез);

– міжнародне підприємство в сучасній системі господарювання (10 тез);

– облік, аудит і оподаткування діяльності суб'єктів підприємництва (9 тез);

– напрями нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності (8 тез).

За результатами роботи проведеного колективом нашої кафедри щорічного наукового заходу організаційним комітетом та учасниками підготовлено відповідні матеріали та резолюцію, де містяться актуальні рекомендації щодо розвитку національного і міжнародного підприємництва, принципів повенної відбудови та відродження економіки України.

Валентина Нестеренко,
доц. каф. ЕіП,
відпов. секретар конф.

О НА ЧАСІ

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА ФУБ

Хоч правила прийому і умови вступу до закладів вищої освіти лише в стадії обговорення та затвердження, викладачі факультетів і кафедр нашого університету вже розпочали активну профорієнтаційну роботу, щоби вступна кампанія 2023 пройшла на високому організаційному рівні.

От і викладачам випускових кафедр факультету управління та бізнесу було про що розповісти майбутнім випускникам за-

кладів загальної середньої освіти, які упродовж жовтня – листопада провели для них низку профорієнтаційних заходів.

Зокрема, колектив кафедри економіки і підприємництва провів онлайн-зустріч з учнями Харківської гімназії № 116, а кафедри менеджменту зі старшокласниками Харківської гімназії № 82 і ЗОШ № 36 м. Харкова.

Для учнів Безлюдівського юридичного ліцею, що на Харківщині, викладачі кафе-

дри економіки і підприємництва на платформі Kahoot провели цікаву інтерактивну гру з фінансової грамотності, а викладачі кафедри менеджменту для учнів ЗОШ № 78 м. Харкова прочитали онлайн-лекцію.

ZOOM-конференцію «Бухгалтерія – це просто!» для учнів Мурафської і Дублянської ЗОШ у форматі дня відкритих дверей провела кафедра обліку і оподаткування.

Наприкінці листопада колектив кафедри менеджменту провів цікаву зустріч із учнями Спеціалізованої школи № 47 м. Києва.

Для проведення профорієнтаційної роботи традиційно кафедри факультету управління та бізнесу використовують сайт ХНАДУ, сторінки та групи у соціальних мережах, чати у месенджерах, а також активно залучають майбутніх абітурієнтів до навчання на наших підготовчих курсах.

Сподіваємося, що зовсім скоро Україна здобуде перемогу над рф і усі ми повернемося до звичного нам навчального процесу, а значить і до проведення вступної кампанії у режимі офлайн.

Тож з нетерпінням чекаємо наших майбутніх абітурієнтів саме на одному з найпрестижніших факультетів ХНАДУ – управління та бізнесу!

Спецкор ФУБ

Час обирати майбутнє -
обирай ФУБ ХНАДУ

О ЕКОБЕЗПЕКА

ВСУПЕРЕЧ ВИКЛИКАМ СЬОГОДЕННЯ

Незважаючи на вкрай важку ситуацію в державі, яка стримує країну-агресорку упродовж десяти місяців поспіль, ХНАДУ впевнено утримує лідерські позиції з надання освітніх послуг у галузі вищої освіти як на державному, так і на регіональному рівнях.

Колектив нашого університету активно сприяє зміцненню національної системи освіти і робить кроки, пов'язані з оперативним реагуванням на глобальні проблеми сучасності, використовуючи модерні освітні новації, а також охоплюючи проблематику екологічної безпеки та збереження клімату.

Упродовж року ХНАДУ гідно позиціонував себе і як активний учасник основних глобальних подій у сфері світової трансформації вищої освіти та екопростору.

На міжнародному рівні питанням сталого розвитку в галузі освіти традиційно важливе значення, особливо зараз, надає Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), яка на початку грудня провела засідання Керівного комітету високого рівня (мета 4) з питань освіти.

Зустріч відбулася у штаб-квартирі ЮНЕСКО під головуванням Генерального директора ЮНЕСКО Одрі Азуле та президента Сьєрра-Леоне Джуліуса Маада Біо.

Після саміту з перетворення освіти (TES), що відбувся у вересні в Нью-Йорку, Генеральний секретар ООН доручив Комітеті забезпечити і контролювати ефективне виконання зобов'язань країн, які брали участь у ньому.

Комітет закликав світових лідерів підтримати шість закликів до дії, зроблених на саміті: перехід до «зелених» та цифрових технологій, просування гендерної рівності, базове навчання, освіта в умовах кризи і справедливе та ефективне фінансування освіти.

Ідучи в ногу з часом, кафедра екології нашого закладу вищої освіти традиційно доводить свою спроможність до підготовки високопрофесійних фахівців для галузі екологічної безпеки держави, отримую-

чи підтвердження акредитації всіх рівнів освіти.

Зокрема, ще влітку, незважаючи на воєнний стан у країні та великі труднощі, кафедра екології відкрила доступ здобувачам ще на один вкрай важливий для держави рівень освіти – «молодший бакалавр». Наявна у 2022 р. кількість здобувачів контрактної форми навчання показала правильність освітнього вектора керівництва нашого вишу.

Попри воєнний стан і роботу в режимі онлайн, фахівці кафедри безперервно виконують й умови грантової угоди між університетами-партнерами у рамках міжнародного ERASMUS+ проєкту «Синергія освітніх, наукових, управлінських та промислових компонентів для управління кліматом і запобігання зміні клімату: (CLIMAN) 619119-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-SVHE-JP» з вивчення причинно-наслідкових зв'язків локальних змін клімату, спричинених воєнним станом, та розробки заходів щодо їх пом'якшення. Не дивлячись на всі перешкоди та непередбачувані обставини, проєкт CLIMAN продовжує реалізовуватися у нашому університеті.

Варто зазначити, що кафедра екології вчасно реагує на глобальні проблеми і виклики сучасності й передусім на питання екологічної безпеки та збереження клімату на нашій планеті.

Незважаючи на вкрай важкі умови, спричинені війною, згуртований і дієздатний колектив нашого університету впевнено інтегрується у сучасний європейський екопростір, дотримуючись вектора світової трансформації вищої освіти.

У новому 2023 році перед усіма нами стоять нагальні завдання розвитку та удосконалення науково-освітньої діяльності не лише на рік, але й на десятиріччя вперед, що надихає на нові здобутки і звернення!

У переддень Нового року щиро вітаю усіх, хто у цей надважкий для нашої країни час працює і навчається в ХНАДУ, з прийдешніми святами!

Зичу усім надзвичайної сили волі і великої витримки й стійності духу, міцного здоров'я і родинного щастя, безмежних професійних успіхів і мирного неба, а також неодмінної Перемоги!

Н.В. Внукова,
зав. каф. екології, проф.

О ПРИВІТАННЯ

Вітаємо ювілярів (які народилися у грудні)

Сергія Миколайовича Неронова – заступника декана механічного факультету.

Еліну Борисівну Хоботову – професорку кафедри хімії та хімічної технології.

Олену Павлівну Шапошнікову – доцентку кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки.

Ігоря Вікторовича Міщенко – доцента кафедри деталей машин та теорії механізмів і машин.

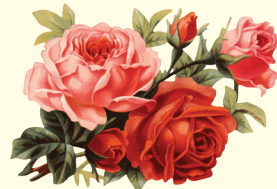
Андрія Івановича Коробка – доцента кафедри технології машинобудування і ремонту машин.

Артема Анатолійовича Полішка – викладача кафедри фізичного виховання та спорту.

Заура Разиловича Мусаєва – асистента кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова.

Олексія Андрійовича Величка – інженера 2 категорії інформаційно-обчислювального центру.

Кірілла Вікторовича Леонова – оператора з обробки інформації та програмного забезпечення інформаційно-обчислювального центру.

Ігоря Миколайовича Копицю – водія автогосподарства.

Ніну Прокопівну Ярмач – прибиральницю господарчого відділу.

Зичимо Вам, шановні ювіляри, міцного здоров'я та особистого щастя, а також усіляких гараздів у всіх Ваших справах і задумах.

Нехай Ваші найпотаємніші мрії неодмінно збуваються, а всі бажання стовідсотково втілюються в життя!

З ювілеєм Вас!

Колектив ХНАДУ

О ВЕЛИЧ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

ФІЛОСОФІЯ ЯК ТЕРАПІЯ або Людина у пошуках себе

Картина циклу «Основи»
заслуженого художника України
Генрі Ягодкіна

Велич і багатогранність видатної людини, філософа, поета, педагога і просвітителя Григорія Савича Сковорода важко перебільшити. Його значущість і затребуваність відгукуються у модерній культурно-історичній добі українського народу. Видатний взірць мудрості є певним маркером українськості, ідентичності кожного з нас, гордістю і символом Слобожанського краю і всієї української держави.

Сковорода міг бути європейською знаменитістю: блискуче знання латини давало йому можливість мати аудиторію всю освічену Європу, для якої латина була мовою філософії середньовіччя. Однак Сковорода свідомо обрав староукраїнську. Більше того, він був проти публікації своїх трактатів, адже вважав, що справжньою книгою є його власне життя, яке будувалося ним за усвідомленими принципами філософських текстів, оскільки українська барокова свідомість висувала на перший план не чисте знання, а мудрість, тобто не просто пізнання істини, а «життя в істині».

Наразі в Україні спостерігається сплеск суспільного інтересу до проблем культури. Країна має величезні культурні резерви, а також власні моральні традиції, проголошені великим українським філософом Сковородою, який вважав високу моральну духовність кожної людини найважливішою умовою створення ідеального щасливого суспільства.

У центрі уваги мислителя – розвиток та саморозвиток на тлі біблійних заповідей і традиційних моральних принципів, спрямованих на моральне й духовне самовдосконалення. Ідеї добра і зла, справедливості і несправедливості у творах Сковороди інтерпретуються «не лише виключно у мо-

ральному аспекті, але й у тому, що спираються на козацько-селянський здоровий глузд».

Безумовно, Сковорода є моралістом, адже майже усі його філософські твори є моральною інтерпретацією основних філософських проблем. Мораль, як суспільна цінність, на думку Сковороди, задовольняє потреби людства у регулюванні відносин та збереженні людства як роду. Саме у високій моральності бачив він майбутнє України, розуміючи удосконалення суспільства як «шлях любови і добротності» у «горний світ».

На думку філософа, усяке зло і соціальна несправедливість можуть бути переборені проявом доброї волі. «Горний світ» з'явиться лише тоді, коли люди, пізнавши зло, «відмовляться від погані старого в ім'я добра». Саме тому головною проблемою його філософських поглядів є проблеми людини, у якій панує дух, що піднімається від рабської матеріальної природи до вищої, горної, до рідного свого безначального начала.

Позиція Сковороди – революційна для філософії того часу: долучити народ і земляків до поняття невидимої природи, тобто існування інтелектуального світу. Григорій Савич ставив народ не нижче філософа, а рівність між філософом і земляками була не в інтелекті, а в загальних цілях існування, праві на щастя й національну культуру – рівну всім нерівність.

«Правда, ми родились к истинному щастію і путешествуем к нему, а жизнь наша есть путь, как река текущий». Тобто Сковорода створював філософію, користуючись якою кожен бажаючий міг знайти для себе відповіді на питання, котрі його хвилюють. І це не моральний кодекс, а світогляд, завдяки якому кожен повинен

пізнати самого себе. Причому пізнати передусім своїм серцем, підсвідомістю. Саме ця тенденція до більш оптимістичної оцінки і людини, і її місця у світобудові відповідає тенденціям українського бароко.

«Господи, что есть человек, яко помниши его» – пише Григорій Сковорода. І відповідає запитаннями: «Не он ли царь на земли? Не он ли судия над делами блаженныя страны живых? Не ему ли власть на небеси и на земли? Не он ли судия над делами рук Божіих? Не он ли начало и кончина всяя библии?...». Однак Сковорода дає не готові відповіді, а можливість подумати, що робити людині, яка живе в несправедливому світі, повному людської злоти, і при цьому зберігати веселіє серця. Опора на мораль дає можливість гідно прожити життя, – підкреслював філософ.

На думку Сковороди, шлях розвитку людства проходить не кризь суспільні конфлікти, зіткнення і кровопролиття, а через самопізнання і самовдосконалення кожної окремої людини завдяки пізнанню Бога у собі, глибокій релігійній вірі, засвоєнню глибин біблійної символіки. Філософ різко виступає проти буквального розуміння Біблії, зазначаючи, що кожне її слово є символом, загадкою, яку необхідно розкрити.

Григорій Савич наголошує на існуванні трьох світів – «обителіного» макрокосму, де «все живе мешкає», «мікрокосму» та «символічного» світу.

Засади християнської науки Сковорода переносить на увесь світ, який вважає подвійним, складеним з двох натур – видимої та невидимої, матеріального і символічного. Відповідно подвійним і дуалістичним є й людське буття, поділене на дві протилежні «натури» – природну і божественну. Само тіло людське поділене на плотське, земне й духовне, створюючи дві людини в одному тілі – земну і небесну.

Людина є такою, яку любов вона несе у собі – до тілесного чи духовного. Справжня людина – це людина, наділена атрибутами Бога. Вона є мікрокосмом і таїть у собі увесь світ, зв'язок із космосом, із Біблією. Тому самопізнання, на думку Сковороди, тож саме богопізнання, тобто є водночас світопізнанням і пізнанням Біблії, що відкриває сутність та зміст речей, що знаходяться під прикриттям символічних образів.

Звертаючись до міфологічного образу Нарциса, Сковорода навіть сам нарцисизм поділяє на два типи, один з яких належить тим, хто любить лише свою тілесну насолоду, інший – тим, хто любить у собі красу духовного світу. Також із позиції двох світів філософ закликає до пізнання самого себе: «Знай себе. Вдивляйся у себе. Будь в домі твоему. Бережи себе. Бережи Серце». Розрізняючи у людині розум і серце, він ототожнює серце із душею й вірою, що скріплює дух. На відміну від серця, розум сіє сумнів, але він є необхідним для того, щоби пізнати вчення

О ВЕЛИЧ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

ФІЛОСОФІЯ ЯК ТЕРАПІЯ або Людина у пошуках себе

Закінчення. Початок на с. 10

про подвійність людини та переконатися, що єдиним шляхом самовдосконалення є пізнання внутрішньої божественної сутності людини: «Дух Все-на-все вылеплює. Он есть Голова и Первоначальное Основание и Вечный план».

Знання, віра і любов до Господа важливі для філософа, а премудрість Божа – зосереджена у Біблії, яку він вважає Новим світом та новим Божим людством, країною та царством любові. Для Сковороди вона є справжнім Словом Божим, реальним, не метафоричним одкровенням та втіленням Бога. Тому Біблія для мислителя – істота божественного порядку. Біблія є Бог, який, на думку філософа, є реальним втіленням божественної премудрості. Біблія є посередником між Богом і людьми, її образи призначені для спасіння та для ведення тамсниць духовного життя.

Сковорода попереджає, що якщо читати Біблію світським розумом, то це читання буде безплідним і навіть може призвести до спокуси осудити її тексти. Він закликає сприймати її не як розповідь про певні події, а як Слово Боже, утримуючись при цьому від передчасних суджень. Крім того, він пропонує читати Біблію лише з опорою на сакральні смисли, відкидаючи світські. Тобто, єдине слово має два початки – сакральний та світський. «Сакральне слово є вищим за світське. Воно – основа, сила й дух. Світське слово – зле й смертне, потопа і безодня».

Григорій Савич Сковорода є яскравим прикладом філософа-мораліста, який заслужив право так називатися у двох сенсах. По-перше, більшість його філософських праць і діалогів змістовно є моральною інтерпретацією основних філософських проблем, що стосуються визначення предмета філософії, або трактування онтологічних, гносеологічних питань і тим більше проблеми людини. По-друге, Сковорода жив у епоху і в країні, де непорушно значущими були моральні основи життя, що самі спіралися на біблійні заповіді і релігійно освячені моральні норми. Сам Григорій Сковорода писав, що Бог – це «невидимість в створіннях Божих», Він «вершина всього», «єдиний дивне в усьому і нове в усьому робить сам собою, й істина Його у всьому навкі перебуває». Все інше – тінь Його. «Бог один нам істину висвітлює, початок мудрості в тому, щоб розуміти Бога, самий головний, самий перший пункт премудрості – це знання про Бога».

У зазначеному контексті вельми логічним виглядає висновок мислителя: «Люби Його і наближайся до Нього завжди, серцем і пізнанням наближайся».

Григорія Сковороду характеризують як типового представника українського (козацького) бароко, розглядаючи останнє як тип культури, що відрізняється незавершеністю, невпорядкованістю світу, неодоленістю і суперечливістю природи людини, що веде до драматизації і навіть

трагічності світосприйняття. Якщо розглядати Сковороду як філософа пізнього бароко, то згадані риси епохи неминуче проявили себе в його світогляді.

Як нам здається, однією із найважливіших суперечностей життя і творчості Г. Сковороди була невизначеність – реалізувати себе у ролі пророкуючого християнського проповідника або у ролі філософа-вчителя мудрості у сократівському розумінні. Драма життя і творчості Сковороди, мабуть, якраз і полягає у незавершеності, роздвоєності життєвих устремлень. Спостерігаючи звичаї духовенства і професорів Києво-Могилянської академії, а потім і Переяславської семінарії та Харківського колегіуму (а кермо правління в усіх цих навчальних закладах перебувало у ієрархів православної церкви), Григорій Сковорода не задовольнявся ні роллю кабінетного мислителя, теоретика і систематика мертвих знань, ні ченця-відлюдника, який коментує біблійних пророків, котрі вже «все напрокукували». І мислитель обирає «третій шлях» – мандрівного філософа-мораліста.

Відомо, що Сковорода уникав самого поняття «філософія», розуміючи під нею «життєвий шлях», життєздійснення і реалізацію світогляду у певних вчинках. «Коли дух у людині веселий, думки спокійні, серце мирне, то все світле, щасливе, блаженне. Се є філософія», – проголошує він. З іншого боку, як релігійний мислитель, поет і мораліст-подвижник, Григорій Савич прагне до пророцтва, просвітництва і повчання, вважаючи за краще живий діалог наукової мудрості. На його думку, людина має прагнути досягти стану «хорошої людини», «справжньої людини». Він порівнює цей стан з повним пшеничним колосом, в якому, поряд із повноважними зернами, є і гострі остюки. Але головне все-таки у колосі – зерна, зерна віри, духовності й любові до Бога. Людині самій важко досягти глибин розуміння Святого Письма, бо тут вона відчуває потребу у допомозі наставника, який би пояснював незрозумілі місця у тексті Біблії, епізоди, в ній описані, та вчинки тих чи інших біблійних і євангельських персонажів. Цей наставник – свого роду посланець від Божого слова, він – той, хто роз'яснює мораль, ширше – віру, без якої і чесноти не чесноти. Таким наставником у багатьох випадках і постає перед нами сам Григорій Савич Сковорода у своїх текстах і вчинках.

Філософ приятелював з різними людьми – поміщиками, харківськими купцями та посадовцями, і не бачив приводу приховувати це. Хоча, як свідчить зміст деяких листів, дружні зустрічі та застілля не завжди вкладалися у норми аскези. Це ж стосується й гостювання у великобурлуцькому маєтку Донець-Захаржевських. Однак аналіз епістолярної спадщини філософа показує, що «мирської радості» не були переважними у його житті, хоча він їх і не цурався. Головна ж ідея, що пронизує його

листи і яку він намагається донести до своїх адресатів, – необхідність приборкання тілесних потреб і бажань на користь культивування в собі духовних цінностей, пошуку істинного шляху до Бога, як запоруки досягнення душевної рівноваги і щастя.

Цілком можливо, що вибір, зроблений Сковородою у 47-річному віці (у віці більше ніж зрілому, враховуючи, що йшло XVIII ст.), виявився для нього єдиною можливістю. У всякому разі роль мандрівного мудреця дозволила йому досягти бажаної мети – здобути свободу і не бути втягнутим в інтриги, неминучі при прагненні зробити академічну або церковну кар'єру. Заодно він зумів уникнути турбот і тягаря сімейного життя. У збірці «Сад Божественних пісень» філософ порівнює Христа та Епікура, що в його устах слід розглядати як найвищу оцінку філософа, який не тільки теоретично філософствував, а жив як справжній мудрець, втілюючи істину у буття і буття в істині. Досягти досконалості мислитель Сковорода прагнув, заглиблюючись у себе, «де очікується зустріч з Богом як жаданий результат реалізації мрій про волю і щастя». Водночас це означає, що у собі самому філософ боровся з пророком, що він являв собою тип мандрівника-пророка.

Попри усі суперечності світогляду, життя і творчості Сковороди, він, безсумнівно, залишався цілком у межах традиційної моральності, що спирається на релігійні заповіді й настанови, а етика для нього уособлювала практичний бік філософії.

Життєвий шлях і спадщина філософа Григорія Савича Сковороди є дороговказом у розумінні себе і Бога істинного у повсякденному житті кожного із нас, і повсякчас звертаючись до його творчості, кожному відгукнеться своє і кожен знайде відповіді на свої запитання.

О.С. Сук,
ст. викл. каф. ФШП;
В.О. Чепурна,
доц. каф.

О ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

Третього грудня 2022 року минуло рівно три місяці від дня трагічної загибелі студентки другого курсу факультету управління та бізнесу, військової бойової медицини 14-ї окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого, учасниці Революції гідності та патріотки України Олени Созонюк.

Народилася Олена 13 листопада 1993 року у селі Обенижі Ковельського району Волинської області. Закінчила Обенизьку гімназію.

Навчалася у Львівському міжрегіональному вищому професійному училищі залізничного транспорту.

У 2021 році вступила до нашого університету на факультет управління та бізнесу для здобуття вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

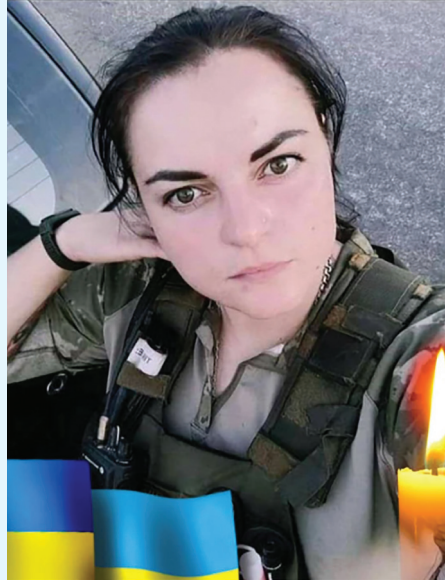
У 2013 році Олена Созонюк брала активну участь у Революції гідності.

У 2015 році стала на захист суверенітету і територіальної цілісності України у лавах Збройних сил України.

Проїшла пекло АТО: служила в Краматорську, Рубіжному, на фронті в селищі Кримське Луганської області.

Отримала військове звання старшого сержанта.

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

У 2016 році нагороджена Відзнакою Президента України «За участь в антитерористичній операції». Була кваліфікованою й відважною військовою бойовою медикою з позивним «Аліса», але побратими називали її «янголом-охоронцем з красивими очима».

Олена врятувала багато життів – і військових, і цивільних, але свого життя не вберегла...

Відважна військова медикіння Олена Созонюк загинула 3 вересня 2022 року на Харківщині під час запеклого бою. Внаслідок танкового обстрілу ворожий снаряд впав і розірвався лише за декілька метрів від Олени Созонюк: вона загинула на місці.

Домовину з тілом Захисниці України у її рідних Обенижах односельчани зустрічали, стоячи на колінах.

Через трагічну загибель Олени Созонюк у Турійській селищній територіальній громаді Ковельського району Волинської області оголосили триденну жалобу.

Бойовій медикіні Олені Созонюк було лише 28 років. У неї залишилася трирічна донька.

Світла і вічна пам'ять захисниці та патріотки України, студентці ХНАДУ Олені Созонюк!

Герої не вмирають, вони залишаються у нашій пам'яті назавжди!

Інна Шевченко, деканеса ФУБ

О СПОРТИВНИЙ ОЛІМП

НАШІ ВІТАННЯ

Нещодавно у чеському місті Теплице підбито підсумки міжнародного спортивного конкурсу «Спортландія», за результатами якого наші викладачі та студенти здобули перемогу, виборовши призрові місця.

Зокрема викладачі кафедри фізичного виховання та спорту здобули перемогу у таких номінаціях:

- «Кращий тренер» – зав. кафедри, доц. М.Ф. Курилко – друге місце;
- «Дистанційна розминка» – ст. викл. О.Є. Безніс – перше місце;
- «Комплекс фітнес вправ» – ст. викл. М.В. Кірсанов – перше місце;
- «Масе-фітнес» – ст. викл. Є.К. Плотніков – перше місце;
- «Загартовування» – ст. викл. О.Ю. Романенко – друге місце;
- «Кращий потрійний стрибок» і «Кращий стрибок у довжину» – викл. П.С. Безніс – перші місця.

На цих змаганнях гідно виступили також і наші студенти.

Так, Єлизавета Халіна (ДБФ) здобула перше місце у номінації «Тренування

у домашніх умовах» (кер., ст. викл. каф. А.І. Семенов); Микола Харитонов (АФ) виборов перше місце у номінації «Підтягування» (кер., ст. викл. каф. С.С. Зайцев); Дар'я Медвецька (ФТС) посіла третє місце у номінації «Боротьба» (кер., ст. викл. каф. Р.А. Алієв).

Переможці та призери міжнародного спортивного конкурсу «Спортландія» нагороджені дипломами, а їхні керівники – подяками.

Щиросердно вітаємо наших відважних спортсменів та їхніх тренерів зі здобутою перемогою у цьому престижному міжнародному конкурсі і бажаємо їм таких же зоряних відзнак на спортивному олімпі!

ВІЛЬНА БОРОТЬБА

Нещодавно у м. Біла Церква, що на Київщині, пройшов Кубок України з вільної боротьби серед чоловіків та жінок, присвячений пам'яті загиблих захисників.

Серед учасників цих змагань була і студентка факультету транспортних систем

Дар'я Медвецька, яка у ваговій категорії 59 кг виборола бронзову нагороду.

Щиро вітаємо Дар'ю з нагородою і зичимо їй гідних успіхів у навчанні та великих здобутків у підкоренні спортивних височин!

СК «Автодорожник»

О ПОЕЗІЯ ВІЙНИ

МИ ІНШІ

Виклик перед українцями – життя або смерть.
 Наш дух, воля, звитяга, розум, серця і руки –
 єдина справжня запорука нашого виживання
 й Української Перемоги.
 Віктор Вовк

Стояв будинок на горі,
 Давно стояв він там,
 Я пам'ятав його в ті дні,
 Коли малим був сам.
 Із цегли той будинок був
 Збудований колись.
 П'ять поверхів колись набув,
 Що в гору піднялись.
 Отак би може і стояв
 Ще років п'ятдесят.
 Та ось тесак війни підняв
 Сусідній наш вар'ят.
 І може бомба з літака,
 Ракета – символ зла,
 Якась гидота отака,
 Будинок той знесла.
 І хтось не став чіпати б ту
 Руїну певний час,
 Але ми маємо мету,
 Що надихає нас
 Побудувати дивний світ,
 Усьому дати лад,
 Щоб там було усе як слід
 І був вишневий сад!
 І ось неначе гурт мурах
 Або бджолиний рій,
 Забувши про «прильотів» страх,
 Крокує щільний стрій.
 То будівельники ідуть,
 Щоб збудувати знов.
 І ось вони, як рій гудуть,
 Працюють без розмов.
 Так із руїни день за днем
 Підніметься житло.
 Те, що зруйновано вогнем,
 Підняти, як було,
 Або ще краще. Ми такі!
 Нам праця до снаги!
 Ніякі справи неважкі,
 І творчої жаги
 Нам вистачає на усе,
 Будь-що в руках горить.
 І Бог лише того спасе,
 Хто лиш добро творить!
 А хто руйнує – сатана
 І раб своїх панів,
 Що має мізки барана,
 А вигляд кажанів.
 Вони не пам'ятають тих,
 Хто дав їм це життя,
 І тільки пан – він все для них!
 Манкурт – це забуття!
 Про нас написані томи,
 І врешті, знов-таки –
 Вони манкурти! Ну, а ми?
 Ми вільні козаки!

ТИЖДЕНЬ ТОМУ

Тиждень тому – наче місяць назад.
 Місяць назад – наче роки тому.
 В мене під вікнами знов чути Град:
 Мабуть, сьогодні я точно помру.
 В мене в кишенях банкноти й картки.
 В мене в наплічнику кішка і крам.
 Я так й не встигла купити квитки,
 От й ризикую в дорозі життям.
 Щоб не здуріти, рахую до трьох.
 Щоб не боятись, тримаюсь в руках.
 Ми переможемо і з перемог
 Відновим будинки в розбитих містах.
 Тільки триматись! Ні кроку назад.
 Все віддаю – і не шкода.
 Тому Вірю в країну із безліччю вад:
 З нами і правда, і Бог, і ЗСУ.
 Звуки лякають звичайних петард
 Тих, хто зумів – не загинув в бою.

Дарина
 Кривохатко

*****

Розп'ято нас між заходом і сходом.
 Що не орел – печінку нам довбе.
 Зласкався, доле, над моїм народом,
 щоб він не дався знівечить себе!

*****

Це ж треба мати сатанинський намір,
 чайть в собі невиліковний сказ,
 щоб тяжко так знуцатися над нами,
 та ще й у всьому звинувачувати нас!

*****

Що їх веде – і доброго, і злого?
 Де є та грань – хто люди, хто юрма?
 Нерівня душі – це гірше, ніж маїна!
 Пів-України – сироти козацькі.
 Од Лохвиці до самої Молдови,
 пів-України – то козацькі вдови.
 Бо хто, як я, намучивсь на війні,
 тому життя підскочило в ціні.

*****

І в житті, як на полі мінному,
 я просила в цьому сторіччі
 хоч би той магазинний мінімум:
 – Люди, будьте взаємно ввічливі! –
 і якби на те моя воля,
 написала б я скрізь курсивами:
 – Так багато на світі горя,
 люди, будьте взаємно красивими!

Ліна
 Костенко

КОРОЛЕВА КРИШТАЛЕВА

Королева кришталева
 ходить у броні.
 Королева з міста Лева
 зараз на війні.
 Комусь квіти, в когось свято
 і життя без меж.
 А вона із автоматом
 в вихорі пожеж.
 Промінь сонця вересневий
 в погляді завис.
 Зглянься, горда королево,
 чуєш – відізвись!
 Ти ж бо зовсім не стала
 на отій війні.
 Королево кришталева,
 подзвони мені...
 Рвуться сутінки свинцеві,
 ворог напосів.
 Відчайдушній королеві
 не до ніжних слів.
 Не минути болю втрати
 у найважчі дні.
 Не питають у солдата,
 як то на війні.
 Промінь сонця вересневий.
 Телефон мовчить.
 Кришталева королева
 після бою спить.

Наталка
 Слободянюк

Сергій Єфремов

О ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ

ФАХОВІ ЗНАННЯ ПОНАД УСЕ

Ви можете і повинні творити власне майбутнє, бо якщо ви цього не зробите, хтось інший, безумовно, вас випередить, – так сказав свого часу відомий футуролог, бізнес-мислитель і колишній директор відділу футурологічних досліджень Музею науки штату Мінесота Джозел Баркер.

І дійсно, освіта та освітні процеси в суспільстві – питання, котрі споконвіку хвилювали людство. Наші праотці день за днем, з року в рік, від століття до століття передавали свої знання, уміння й досвід майбутнім поколінням, адже бути висококласним фахівцем у обраній галузі господарської діяльності країни наразі дуже важливо. Яку б царину діяльності ми не розглядали, без відповідних знань розвинути вона просто не зможе. Тож будь-яких інших тверджень взагалі не має бути –

сучасні знання дійсно потрібні в житті кожного громадянина нашого суспільства.

От і здобувачі вищої освіти нашого університету, незважаючи на воєнний стан в країні та дистанційну форму навчання, наполегливо вивчають дисципліни за обраним фахом, щоб бути не лише висококваліфікованими спеціалістами, але й затребуваними на ринку праці, дбаючи як про своє гідне майбутнє, так і України.

Щороку іпальти нашого часопису ми надаємо студентам різних факультетів і курсів, які залюбки діляться своїми роздумами і враженнями про те, як їм навчається саме сьогодні і саме в нинішніх непростих умовах.

Не став винятком і цей рік.

Ось про що вони нам розповіли.

ВСУПЕРЕЧ ВИКЛИКАМ СЬОГОДЕННЯ

Війни, котра несе лише страждання й горе, бояться абсолютно всі, бо що може бути страшніше смертей і каліцтв, вбивств мирних мешканців і руйнацій критично важливої інфраструктури. Жакливі наслідки цієї війни відбилися на усіх сферах нашого життя, у тому числі й на якості навчання.

Під час війни здобуття вищої освіти набуло нових особливостей, змінивши увесь навчальний процес, адже більшість студентів до цих пір вимушені перебувати у сховищах, покидаючи свої домівки.

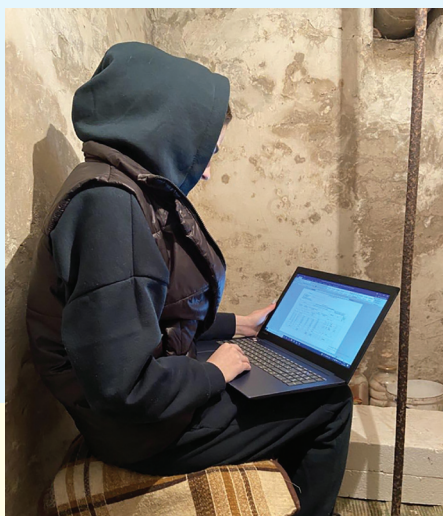
В умовах воєнного стану студенти змушені пристосовуватися до нинішніх жорстоких реалій навчання. Хто залишився в Україні – здобуває освіту в умовах війни, хто виїхав – продовжує навчання за кордоном. Усі ми так чи інакше опинилися в різних, здебільшого непростих, умовах навчання, але життя продовжується, а з ним і потреба здобувати вищу освіту.

Як стверджують психологи, війна у більшості людей викликає різні стреси та особливо вона впливає на підлітків і молодь, адже вони є найуразливішими саме в період свого розвитку, особистісного і професійного становлення.

Наразі в Україні малорозвинена сфера психологічної підтримки, тому українцям непросто вийти з важкого морального стану (порівняно з іншими країнами Європи та Америки). Послаблення морального стану може спричинитися різними факторами, серед яких: переїзд в іншу область або країну, втрата близьких і рідних людей, мовний бар'єр з однолітками за кордоном, що спричиняє порушення у живому спілкуванні, невпевненість у своєму майбутньому, а також втрата свого дому, школи чи університету.

Серед факторів, що дуже вплинули на освітній процес, докорінно змінивши його, є дистанційна форма навчання, яка вперше розділила студентів і викладачів ще два роки тому під час пандемії.

Студенти, які починали здобувати освіту у 2020 – 2022 рр., не знають як це, просинатися раніше для того, щоб встигнути

дійти чи доїхати до університету. За дистанційної форми навчання відбулася мінімізація візуального спілкування з викладачем та однолітками. Війна, а з нею і дистанційна форма навчання, внесли чимало коректив в освітній процес і життя цьогоорічних студентів й дотепер продовжують їх вносити.

Та, незважаючи на жорстокі виклики сьогодення і страшні наслідки війни, життя триває, і ми – студенти ХНАДУ, продовжуємо гідно навчатися в цих надскладних умовах, з великою вірою у неминучу перемогу нашої країни над лютьним ворогом.

**Ксенія Пасічник,
студкор АФ (гр. АД-31-20)**

ИНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО КОЖНОГО СТУДЕНТА

З початком повномасштабного вторгнення російської федерації в нашу країну у вітчизняній системі освіти відбулися значні зміни.

Через війну, що триває десять місяців, в Україні зруйновано або пошкоджено багато закладів освіти: школи, профтехучилища, коледжі та університети. Лише на Харків-

щині із 1667 закладів освіти від російських обстрілів постраждали майже 30%, серед них 23 (із 24) – заклади вищої освіти.

Через масовані обстріли і руйнації чимало студентів змушені були покинути свої домівки і навчальні заклади та продовжити навчання за кордоном.

Під час війни заклади вищої освіти стали осередком, який дає змогу студентам отримувати не лише освіту, але й психологічну підтримку, не втрачаючи приналежності до університетів. Тому збереження викладацького складу є дуже важливим, і наш університет не є винятком.

Сьогодні в ХНАДУ викладають одні з найкращих фахівців, які читають студентам лекції не лише з будівництва чи експлуатації, але й з таких дисциплін як психологія чи фізика. Наші викладачі – це люди з великої літери, бо ж вони, незважаючи на збройну агресію росії, продовжують гідно виконувати свою роботу, попри відключення світла чи вибухи в їхніх містах. Вони самовіддано допомагають студентам пізнавати ту чи іншу сферу діяльності з різних кутів зору. У таких надважких умовах наші викладачі працюють на всі сто відсотків, а інколи навіть й на двісті, намагаючись максимально спростити навчальний процес, щоби все було легко й доступно для студента.

Наразі в університеті діє навчальна платформа, яка дуже проста та легка у використанні, що дає змогу швидше знайти той чи інший матеріал. Завдяки цій платформі викладачі можуть записувати заняття та викладати на платформу, що є дуже зручно, бо з частими перебоями зі світлом і вимкненням інтернету не кожен студент має змогу вчасно зайти на заняття.

Добре, що наші викладачі дуже лояльно ставляться до цього, адже через війну студенти мешкають у різних містах чи навіть країнах, а отже, і в різних часових поясах. Наші викладачі, розуміючи це, підлаштовуються до кожного студента індивідуально, за що їм велика подяка.

Присмню, що в нашому університеті викладачі допомагають кожному студенту, і мені також, прокласти свою дорогу в наше світле майбуття, адже майбутнє нашої країни саме за нами – нинішніми студентами.

**Анна Шангіна,
студкор ДБФ (гр. ДГ-51-22)**

ООНЛАЙН-НАВЧАННЯ

ФАХОВІ ЗНАННЯ ПОНАД УСЕ

Закінчення. Початок на с. 14

ООНЛАЙН- НАВЧАННЯ ЯК ВОНО Є

Я дуже довго мріяла про свої студентські роки, адже дуже хотіла, щоби це були ті спогади, які я запам'ятаю на все життя. Але, на жаль, мої студентські роки тривають у дуже важкий час.

До коронавірусу я встигла звикнути ще з шкільних років, тому була готова до дистанційного навчання, але, як і будь-який першокурсник, я не була готова до війни.

Вступивши влітку до ХНАДУ, я була дещо налякана, адже в такий важкий час я зовсім не розуміла, як буду навчатися і по-товаришню з одногрупниками, та й взагалі як буду знати де саме навчаюся. Проте минуло лише декілька місяців після початку наших занять і я вже готова поділитися своїми враженнями.

Не все так лячно, як здавалося влітку, а дистанційне навчання – гідна альтернатива очному. Я не відчула жодного дискомфорту, адже викладачі всіляко підтримують нас, програма цікава, а розклад зручний. Щодо моєї групи, ми часто влаштовуємо онлайн-комунікації та спілкуємося і знайомимося один з одним. Сподіваюся, що зовсім скоро ми побачимося по-справжньому.

Нещодавно ми познайомилися з членами нашої студентської ради, які влаштували нам теплу зустріч в ЗУМі, упродовж якої детально розповіли про свою роботу та познайомили з кожним представником. На цій зустрічі для нас також було проведено анкетування, яке дало можливість усім бажаючим вступити до лав студради нашого факультету та університету. Ми взяли участь у членджі, кіновечорі та грі «Мафія» і чудово провели цей час у колі студрадівців.

Зараз ми продовжуємо навчатися у вже звичному для нас онлайн-режимі, проте я дуже сподіваюся, що скоро повернемося до очного навчання і віч-навіч познайомимося з життям мого улюбленого автодорожнього університету.

Владислава Мещерякова,
студкор МФ (гр. М-22-21)

Щороку наш рідний ХНАДУ і факультет управління та бізнесу у тому числі зараховує на навчання нових студентів. Цей непростий для нашої країни рік – не виняток, адже студентську родину університету поповнили нові тисячі юнаків і дівчат.

РАЗОМ ДОЛАЮЧИ ТРУДНОЩІ

Для кожного вступ до закладу вищої освіти дуже хвилюючий і складний етап у житті, але усі попередні покоління першокурсників завжди з ним вдало справлялися. Та, на жаль, цьогогоріч ми вкотре (після коронавірусу) зіткнулися із занадто великими труднощами, адже 24 лютого на нашу країну напала рф з нелюдськими звірствами й нищівними наслідками. Ця війна дуже важке випробування для кожного з нас, позаяк замість звичного усі ми наразі навчаємося в онлайн-режимі. Хоч через пандемію COVID-19 минули декілька років ми вже мали такий досвід навчання в університеті, проте до такої жорстокої війни ніхто не був готовий.

Завдяки традиційній щорічній зустрічі з першокурсниками студентська рада ФУБ цьогогоріч також провела такий захід, поспілкувавшись з нашими новачками та розповівши їм про свої успіхи і чим подобається нам навчання саме в ХНАДУ, а також про навчальний процес загалом. Від цієї зустрі-

чі ми отримали дійсно приємні враження і впевнені, що жодні труднощі не злякають нашу нинішню молодь. Незважаючи ні на що, усі ми отримуємо величезне задоволення від своїх студентських років.

Студентська рада факультету управління та бізнесу разом з викладачами обов'язково буде допомагати першокурсникам вирішувати усі їхні нагальні питання. Наразі за допомогою соціальних мереж ми активно підтримуємо з ними зв'язок і будемо організовувати цікаві зустрічі й надалі.

Ми впевнені, що наші студенти-новачки впораються з викликами сьогодення, а ми допоможемо їм якнайшвидше привичаїтися до онлайн-навчання з вірою й надією на неодмінну перемогу і скору зустріч у стінах улюбленого факультету та університету!

Віолетта Павленко,
голова студради ФУБ (гр. Е-41-19)

НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

На жаль, нинішня реальність не дає нам можливості здобувати вищу освіту в нашому рідному університеті, слухати лекції офлайн, отримувати знання на практичних заняттях, як було раніше. Але, попри все, більшість із нас продовжує навчання, а першокурсники взагалі тільки розпочинають своє студентське життя.

Через те, що під час COVID-19 ми вже навчалися за дистанційною формою, наразі у нас не виникає труднощів з користуванням навчальним сайтом, адже ми достеменно знаємо де, як і що знайти. Проте, на жаль, є й об'єктивні труднощі, які не залежать від нас,

серед них і часте відключення світла та нестабільний інтернет або ж взагалі його відсутність.

Під час навчання за деякими дисциплінами ми не можемо користуватися інформацією, що була доступна до 24 лютого, адже задія безпеки доступ до неї було закрито.

Однак, незважаючи на усі виклики воєнного стану, наше навчання продовжується навіть у такий складний для нас і нашої країни час.

Хтось же має відбудувати рідну країну після нашої перемоги і ми це обов'язково зробимо!

Анастасія Друзь,
студкор ДБФ (гр. ДГ-51-22)

Попри перешкоди, спричинені війною, що триває вже десять місяців поспіль, до лав студентської спільноти нашого університету цьогогоріч приєдналися 2340 юнаків і дівчат, які не побоялися навчатися саме в ХНАДУ навіть в умовах воєнного стану в країні.

Хоча й існує думка, що НМТ є легшим за звичне ЗНО, умови нашого життя наразі є набагато складнішими, ніж у довоєнний час. Адже нині для успішного навчання студенти, особливо першокурсники, докладають дуже багато зусиль, щоби все встигати та отримати омріяну професію.

Проте ми щиро віримо, що невдовзі повернемося до звичного нам студентського життя з усіма його цікавинками й неповторними миттями, адже молодість без обмежень і тривоги ніхто не відмінює.

Бережіть себе!

Анна Волошина,
студкор ФТС (гр. Т-33-20)

ЖИТТЄВІ СКЛАДНОЩІ

Цей рік видався жорстоким і важким для кожного з нас. Проте життя триває, і усі ми намагаємося зберегти звичний для нас ритм і стиль настільки, наскільки це наразі взагалі можливо.

Для студентів було, є і залишається пріоритетом саме навчання в нашому рідному університеті, хоч спочатку через пандемію, а зараз от через війну навчальний процес докорінно змінився: живе спілкування з однокурсниками і викладачами з кожним новим семестром стає спогадом, багато хто з нас вже й забув як виглядають наші рідні аудиторії та лабораторії.

О ХНАДУ СПОРТИВНИЙ

ЗМІШАНІ ЄДИНОБОРСТВА

На початку грудня в Житомирі відбулися змагання на Кубок України зі змішаних єдиноборств MMA серед дорослих, де взяли участь 172 спортсмени з 15 областей України.

Тішимось тим, що переможцем цих змагань став студент автомобільного факультету Владислав Гришин, який впевнено поборов бійців з Одеси, Києва і Львова, посівши у підсумку перше місце у ваговій категорії до 65,8 кг і бездоганно виконавши норматив майстра спорту України з MMA.

До слова, усі поєдинки Кубка України були дуже динамічними та інтригуючими, відчувалося, що спортсмени за час війни дійсно скучили за такими змаганнями.

Перемога нашого спортсмена відкрила для нього шлях до континентальної першості, а невдовзі він вирушає на тренувальний збір з командою національної збірної до Києва.

Щирісірдно вітаємо нашого борця з блискучою перемогою і сподіваємося на його вдалий виступ на чемпіонаті Європи.

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідоцтво про реєстрацію: серія ХК №80. Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204. Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua
Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ. Тираж - Сайт
Зам. № 31/22-В от 12.12.22г.

Головний редактор **О.Д. Васильківська**
Коректура **Л.А. Пустовоїтової**
Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**
Фото **О.М. Лісконог**

На початку листопада у гірському селі Яблунця Івано-Франківської області відбувся чемпіонат України з тхеквондо, що проходив у два етапи: формальні вправи і спаринг.

У цьогорічних змаганнях взяли участь кращі тхеквондисти із 14 областей України, серед яких і студентка факультету транспортних систем Ангеліна Караваєва (гр. Т-32-20), яка виборола два перших місця.

Щирісірдно вітаємо Ангеліну з перемогою і бажаємо їй великих успіхів у навчанні та нових сходжень на спортивному олімпі!

*****

Нещодавно у місті Тирана (Албанія) пройшов чемпіонат Європи U21 з тхеквондо ВТФ, у якому взяли участь понад 500 спортсменів із більше ніж 25 європейських країн.

У ваговій категорії до 58 кг змагався і четвертокурсник механічного факультету Владислав Функендорф – вихованець Заслуженого тренера України, старшого викладача кафедри ФВіС В.І. Шевченка і Заслуженого тренера України О.С. Жербчевського.

ВІЙСЬКОВО-СПОРТИВНЕ БАГАТОБОРСТВО

У листопаді в місті Ополе (Польща) пройшов чемпіонат Світу з військово-спортивного багатоборства, де спортсмени-учасники із 16 країн світу змагалися у стрільбі з пневматичної гвинтівки та всестильового бою за різними версіями.

Нам дуже приємно, що у складі збірної України виступав і студент дорожньо-будівельного факультету Данило Крікунов, який посів третє місце у розділі «бойове двоборство».

За підсумками змагань у двох розділах дорослі та молоді принесли до скарбнички української збірної 15 призових місць, а у загальнокомандному заліку збірна України виборола перше місце, випередивши господарів чемпіонату Світу команду з Польщі та збірну команду з Киргизії, котра посіла третє місце.

Вітаємо нашого призера з успішним виступом на цьому престижному чемпі-

ТХЕКВОНДО

На цих змаганнях він провів чотири важкі двобої з п'яти. У першому колі Владислав переміг місцевого фаворита, спортсмена з Албанії Омара Ліла з рахунком 2:0 по раундах. Далі наш спортсмен змагався з представником Кіпру Євангілосом Антоноу, якого також переміг із сумарним рахунком 2:0.

У чвертьфіналі Владислав знову здобув перемогу у двобої з представником з Ізраїлю Орі Торгемана з рахунком 2:0. Та у півфінальному двобої переможцем став суперник Владислава Функендорфа, спортсмен з Іспанії Хуго Арилло Васкез, який посів друге місце, поступившись представнику Туреччини Юнешу Каплану. У цій же ваговій категорії третє місце також зайняв ще один представник Туреччини.

Тішимось тим, що представник збірної України, студент нашого університету Владислав Функендорф на чемпіонаті Європи U21 з тхеквондо ВТФ впевнено здобув бронзову нагороду, з чим ми його щирісірдно й вітаємо та бажаємо гідних здобутків у спорті й великих успіхів у навчанні!

онаті Світу і бажаємо йому таких же гідних успіхів у спорті та навчанні.

СК «Автодорожник»

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.